

VISSERIJ

Op 29 april 11. werden de West-Europese visserijmiddens in ernstige beroering gebracht : op deze datum deelde de Britse onderminister van buitenlandse zaken, Heath, in het Lagerhuis immers mede dat Groot-Brittannië een Frans-Engelse overeenkomst van 1839 opzegde en zich tevens uit de Noordzee-konventie van 1882 terugtrok.

Dit was een korte, doch uiterst belangrijke mededeling en men moet zich beslist afvragen welke de betekenis is van deze houding voor de visserij ?

In de overeenkomsten van 1839 en 1882 wordt gesproken van een breedte van de territoriale wateren van driemijl

en op deze basis hielden de oeverstaten van de Noordzee zich voor hun visserijgrenzen eveneens op driemijl. De opzegging van deze akkoorden (waarbij voor de konventie van 1882 een termijn van één jaar moet worden in acht genomen) betekent zonder meer dat Groot-Brittannië de deur wenst open te stellen voor een uitbreiding van zijn visserijgrenzen ; de verlegging van de territoriale grenzen is niet te verwachten, vermits de jongste jaren het begrip visserijgrenzen reeds van dit van de territoriale wateren werd losgemaakt.

Sedert de uitbreiding van de visserijgrenzen tot 12 zeemijl rond IJsland (1 september 1958) en vooral sedert het mislukken — op één stem van een tweederde meerderheid na — van de tweede Internationale Konferentie over het Zee-recht (maart-april 1960) is de bedreiging van een bredere visserijzone steeds groter geworden. Een aantal landen zoekt in de mislukking van de Konferentie een motief om unilateraal tot de verlegging van de visserijzone over te gaan ; men werpt op dat toch een ruime meerderheid voor de 12mijl werd gevonden. Deze motivering wordt vaak aangevuld door de economisch sterke afhankelijkheid van deze landen van de visserij in hun kustwateren of door het argument van uitputting of overbevissing van de kustwateren zelf.

Tegen deze achtergrond zou de houding van Groot-Brittannië te begrijpen zijn, doch zij werpt een scherp licht op de steeds door Groot-Brittannië voorgehouden stelling van een driemijlvisserijzone ; het moet aldus zijn dat de Britse visserijbelangen verlegd werden of zich ten minste op een ander domein bewegen.

De Britse handelswijze werd reeds geruime tijd voorbereid,

maar is vooral onder de toenemende druk van de kustvisserij (en voornamelijk de Schotse) gedetermineerd geworden ; de kustvisserij klaagt immers voortdurend, en reeds sedert jaren, over de drukke bevissing van de kustwateren door vreemde mogendheden.

Er wordt ook aangevoerd dat de door de Feroe-eilanden in het vooruitzicht gestelde beperkingen t.a.v. de visgebieden een invloed hebben. Tenslotte worden ook argumenten gezocht in de mislukte onderhandelingen omtrent de toetreding van Groot-Brittannië tot de E.E.G. Groot-Brittannië zou tegenmaatregelen hebben gezocht en deze gevonden hebben in het afsluiten van voor de E.E.G.-landen belangrijke visserijgebieden rond zijn eiland.

Welke motivering er ook wordt aangehaald, met dit alles is het « spookbeeld » van de uitbreiding van de visserijgrenzen opnieuw bijzonder scherp gesteld en wat meer is, bijzonder dicht bij de deur komen te staan. Naar de algemene opvatting zou het « beeld » de vorm aannemen van het Amerikaans-Canadees voorstel van Genève 1960, nl. aanvankelijk een zesmijlvisserijzone, om later twaalfmijl te worden, waarbij evenwel gedurende deze overgangsperiode de « historische rechten » erkend zouden worden in het gebied tussen de zes en de twaalf mijl.

Wellicht komt het niet zo ver en neemt het zo geen vaart. De vooruitzichten zijn onzeker, maar het zou zo kunnen zijn dat voor de Belgische middenslag- en kustvisserij de toestand zeer ernstig wordt ; deze visserij vindt rond de Britse eilanden immers renderende gronden die bij verlies ervan een zware klap zouden betekenen. Er moet onderhandeld worden en in dit licht is het gelukkig te noemen dat de Britse regering in het najaar een konferentie over visserijproblemen zal beleggen, waarbij de E.E.G. en E.V.A.-landen, alsmede Spanje, IJsland en Ierland zijn uitgenodigd. Een belangrijk punt mag met het oog op deze bijeenkomst nog onderlijnd worden. Men mag vooropzetten dat de E.E.G.-landen reeds lange tijd een gemeenschappelijke houding ten aanzien van de visserijgrenzen hadden moeten bepalen. De positie van Frankrijk, Italië, Nederland, West-Duitsland en België met betrekking tot het vraagstuk is wel niet identiek, doch de standpunten wijken niet van elkaar af. Daarbij vormt het probleem van de visserijgrenzen één van de hoekstenen van het te plannen gemeenschappelijk visserijbeleid in de E.E.G. Tenslotte zouden de E.E.G.-landen met een gemeenschappelijk standpunt sterker staan bij eventuele bi- of multilaterale onderhandelingen.

P. Hovart.